

IV. évfolyam | 35. szám | 2022. 09. 01-07.

795 Ft | Éves előfizetőknek: 670 Ft
4,34 EUR | 15,9 RON | 410 DIN

mandiner

EURÓPA BAJBAN VAN

Trócsányi László

*A Fidesz EP-képviselője,
a Károli Gáspár Református Egyetem
rektora az unió válságáról, a brüsszeli
csörtékről és az egyetemi autonómiáról*

www.mandiner.hu

A moralizáló külpolitika maga a háború

DEMKÓ ATTILA

AZ MCC GEOPOLITIKA
MŰHELYÉNEK VEZETŐJE

A harmadik világháborút nem lehetne úgy megnyerni, mint az elsőt és a másodikat: nem lennének győztesek.

Kína azután, hogy Richard Nixon 1972-ben ellátogatott Pekingbe, majdnem két évtizedig az USA partnere volt a Szovjetunió elleni harcban. Ez nem meglepő, mert 1969-ben a két kommunista óriás fél éven át vívott határháborút, ami akár nukleáris konfliktussá eszkalálódhatott volna. Nehéz elképzelni ideológiailag messzebb lévő két államot, mint a Nixon-féle USA, illetve a Mao Ce-tung uralta Kína. Mégis, Kína nyugati haditechnikához és hírszerzési információkhoz juthatott, sőt amerikai megfigyelő-állomások létesülhettek a kínai-szovjet határ közelében. Washington nem moralizált – hiszen a hetvenes években Mao Ce-tung rendszere egyértelműen elnyomóbb volt, mint Leonid Brezsnyevé –, hanem összefogott a gyengébbel az erősebb ellen.

Fél évszázaddal később az USA harmadik legfontosabb közjogi méltósága, Nancy Pelosi nem Moszkvába vagy Pekingbe látogatott el, hanem Tajpejbe, a 23 milliós, harmad magyarországnyi Kínai Köztársaság fővárosába. Igen, Tajvan geopolitikai és gazdasági szempontból is rendkívül fontos hely – de messze nincs egy ligában a Kínai Népköztársasággal vagy Oroszországgal. Ráadásul nemzetközi jogilag csak egy Kína van, és az a ráutaló magatartás, hogy az USA megvédené Tajvant egy „kínai agresszió” esetén, a jog szempontjából nonszensz. Megvédeni egy független államot lehet, de egy lezáratlan polgárháborúba így beavatkozni a világ második legnagyobb hatalmával szemben jogilag, de még hatalmi politikai szempontból sem indokolható. Csak morálisan, a „demokrácia” védelmével.

Addig, amíg a demokrácia védelme valós, racionális hatalmi érdeket leplez, rendben van. De amikor a morális elköteleződés felülírja egyes szereplők racionális számításait, az út a háborúhoz.

Amit a Nyugat lassacskán három évtizede tesz külpolitika fedőnév alatt, az sok minden, csak nem reálpolitika. Az amerikai külpolitika mögött sokan nagy sakkjátszmákat, összeesküvéseket sejtene. Bár így lenne! Van persze hideg számítás, vannak

tehetséges amerikai diplomaták, és vannak háttérben megbúvó lobbicsoportok. De ez nem változtat azon, hogy a túlzott magabiztosságon túl egy ideológiai felépítmény homályosítja el a világ legnagyobb hatalmának ítélőképességét. Saját logikájából kiindulva csinál külpolitikát, nincs erőfeszítés a másik oldal megértésére: Amerikának nem érdekei vannak, hanem „igazsága”.

Ha viszont mi és a védencünk a jó, és a másik oldal a gonosz, akkor ugye minél előbb meg kell állítani a sötétség terjedését. De ez *A Gyűrűk Ura* univerzumának logikája. Az első világháborút egyáltalán nem, de még a második világháborút is csak részlegesen, a Nyugatot és a náci Németországot összehasonlítva nézhetjük morális szemüvegen keresztül. A mai Kína és Oroszország pedig nem a náci Németország, mégis egyre terjed ez a hasonlat, ami életveszélyes. Berlinnek ugyanis nem voltak nukleáris fegyverei, az orosz arzenál viszont egymaga képes a Nyugat megsemmisítésére.

Kína és Oroszország ma már kimondva ellenség. Ott van még mellettük Pakisztán, Irán, Észak-Korea. Valószínűtlen szövetség ez, különösen az orosz-kínai tengelye, mégis létrejövőben van. Olyanok kovácsolják össze, mint a demokrata Nancy Pelosi meg a másik oldalon a neokonzervatívok kiterjedt hálózata. Még ma is, minden alapvető logikát nélkülözve. Oroszország megtámadta Ukrajnát, háború van, ez megkerülhetetlen tény. A reálpolitika azt mondaná, hogy a Nyugat érdeke csökkenteni a feszültséget Kínával. Erre a kínai nacionalizmus alaptételét kérdőjelezi meg az USA.

Tajvannál nem szabad a status quót bolygatni, különben előbb-utóbb háború lesz. Ukrajnát sem szabad morális szemüvegen át nézni, semmi nem rosszabb a világnak – és maguknak az ukránoknak –, mint ez. A moralizálás és az ellenfelek demonizálása ugyanis maga a világháború. A harmadik világháborút viszont nem lehetne úgy megnyerni, mint az elsőt és a másodikat: nem lennének győztesek. ■